

Medlemsblad för Svensk-Lettiska Föreningen

Nr 1 (30) 2004, januari

Ordförande: Torgny Wiktorsson, tel 08-782 92 19, 070-782 92 19,
e-post: torgny.wiktorsson@tco.se

Redaktion: Rune Bengtsson, Siargatan 11, 5 tr, 118 27 STOCKHOLM
tel 08/740 42 53, 782 26 37, e-post: rune.bengtsson@prv.se

Postgiro: 94 86 93-7, medlemsavgift 150 kr

Hemsida: www.svensklettiska.se

Medlemsmöte torsdagen den 12 februari

Tid: Torsdagen den 12 februari 2004 klockan 18:00

Plats: TCO-huset, Grev Turegatan 33, Stockholm

Ambassadör Torsten Örn talar på temat

”Vart är Lettland på väg?”

och berör frågor som är aktuella i och med Lettlands förestående EU- och NATO-inträde. Av speciellt intresse kan vara frågan om den ryskspråkiga befolkningsgruppens situation.

Torsten Örn har bl.a. varit Sveriges ambassadör i Sovjetunionen och i Tyskland och vid Vatikanen och i Italien och OSSEs representant i Lettland. Han har nyligen kommit ut med följande skrift i Utrikiskpolitiska institutets serie:

Lettland i det nya Europa

av [Torsten Örn](#)

"Lettland återvänder till Europa"!

Det utropade den lettiska dagstidningen Diena sedan landet med stor majoritet sagt ja till EU-medlemskap i folkomröstningen den 20 september 2003. Tillsammans med ytterligare nio kandidatländer, de flesta från det gamla östeuropa, kan Lettland därmed bli medlem i EU den 1 maj 2004. Om den ekonomiska utvecklingen tillåter kan landet gå över till euro som valuta 2007. I försvarsalliansen NATO är man snart också medlem. Det är raskt marscherat för ett land som nyss var en del av f d Sovjetunionen.

Om det för oss rätt så okända grannlandet Lettland och dess väg in i det nya Europa skriver Torsten Örn i detta nummer av Världspolitikens Dagsfrågor.

Filmkväll den 4 mars

Återigen är det dags att se en lettisk film med engelsk text. Vilken film det blir meddelas på föreningens hemsida www.svensklettiska.se. Men tidpunkten är bestämd till den 4 mars klockan 18:00 och lokalen är TCO-huset, Grev Turegatan 33.

Förra gången det var filmkväll var den 6 november och då såg vi den humoristiska filmen Kurpe. Ett drygt 10-tal medlemmar hade mött upp.

Kallelse till årsmöte torsdagen den 22 april

Härmed kallas föreningens medlemmar till ordinarie årsmöte torsdagen den 22 april klockan 18:00 i TCO-huset, Grev Turegatan 33, Stockholm. Sedvanliga mötesförhandlingar samt servering till självkostnadspris. Efter årsmötet bjuds vi på sångunderhållning av den stockholmsbaserade lettiska trion Dziedatajas. De sjunger lettiska visor ur olika genrer.

Fikajour och valvaka på Lettlands ambassad

I september, i samband med folkomröstningen om Lettlands EU-medlemskap, blev föreningen tillfrågad om vi kunde hjälpa till att servera kaffe på ambassaden under valdagen. Styrelsen svarade ja på denna förfrågan och under dagen fick kaffebryggaren arbeta oavbrutet mellan klockan 10 och 21. Minst 600 koppar kaffe med kakor till gick åt under dagen. Väljarna blev glada och många stannade kvar en stund, fikade och pratade med varandra. Vi i föreningen fick en del nya kontakter, och träffade en del gamla bekanta.

När vallokalen stängde och rösterna räknats (stor övervikt för "ja" bland de letter som röstade i Stockholm (närmare bestämt 89%)) blev det valvaka där vi tittade på den lettiska TV-sändningen.

Framåt midnatt var resultatet klart och firades med ett glas champagne.

Kerstin Aronsson

Spelhåla

Zole är ett traditionsrikt lettiskt kortspel. På föreningens hemsida finns en länk där man kan läsa reglerna, som är lite annorlunda än för de flesta andra kortspel.

För att försöka lära oss Zoles mysterier arrangerades i våras en kväll där vi spelade under ledning av Karlis Kangeris. Den gången konkurrerade vi med vackert vårväder och arrangemanget hade inte så många deltagare. Därför erbjöd vi ytterligare ett tillfälle i oktober. Denna gång var vi något fler hugade spelare som ägnade ett par timmar åt att försöka förstå taktiken medan vi sneglade på listan över kortens inbördes poäng och dignitet. I Zole är inte ett ess något att jubla över, men en tia kan vara guld värd om den är i rätt färg...

Kanske återkommer vi med fler Zolekvällar i föreningens regi framöver. Läs på reglerna så länge!

Kerstin Aronsson

Studera i vår

Institutionen för Baltiska studier, under ledning av Professor Baiba Kangere, vid Stockholms universitet erbjuder fristående universitetskurser om 5 poäng i Baltisk realia och Baltisk litteratur, den senare kursen även benämnd "The Captive Mind" (benämningen hämtad från Czeslaw Milosz bok med samma namn). Kurserna läses fristående och för tillträde till kurserna krävs endast grundläggande behörighet.

I vår genomförs "The Captive Mind" och med första lektionen den 11 februari. Kursen genomförs med ett lektionspass per vecka och på kvällstid. I höst genomförs kursen i Baltisk realia.

De som är intresserade kan ta kontakt med institutionens expedition på telefon 08-16 34 25 och öppettiderna är tisdagar och onsdagar mellan klockan 1300-1400.

De av er som har internet finner mer information på institutionens hemsida <http://www.balt.su.se>

Erling Johansson

Det utlysta mötet den 30/9 om Lettland efter EU-omröstningen ersattes av en kväll om Liepaja. Vi lyckades få informationssekreteraren i Liepajas kommun Aigars Stals, att komma och berätta om sin stad. Här är hans föredrag i hans egen sammanfattning och min översättning.

Maija Grinbergs

Liepaja öppnar sig mot Europa och utveckling

Lettland har valt att ansluta sig till det demokratiska och utvecklade Europa. Resultatet från folkomröstningen den 20 september 2003 vittnar övertygande om det. För ett inträde i EU röstade mer än 67% av medborgarna. Liepaja var den stad som hade den största andelen ja-röstare. Här röstade över 77% Ja till EU. Hur kommer det sig att Liepaja hade så positivt resultat?

Vi ser nya möjligheter

Liepajaborna var övertygade redan före omröstningen att EU inte innebär bara löften utan verkligen reella möjligheter - det krävs bara idogt och noggrant arbete. Flera PHARE-projekt har

lyckosamt fullbordats inom åtskilliga sektorer. De största investeringarna gjordes redan på 90-talet i miljövårdsprojekt som ett nytt vattenreningsverk, modernisering av avfallshanteringen samt ett projekt för utveckling av turismen vid Kurlands kust. För närvarande pågår ett projekt med syfte att anlägga en industripark i det en gång stängda militära området Karosta. Här kommer förhoppningsvis många tillverkare att etablera sig - Liepaja kommer ju att behålla sin status som ekonomisk frizon minst tio år till. Här byggs även en modern hamn för segelbåtar. De här projekten har gett oss goda kunskaper om och erfarenhet av att hantera EU-anslag. Kommunens närmaste mål nu är att skapa goda förutsättningar för företagen, genom att utveckla den ekonomiska infrastrukturen, d v s hamnar, järnvägar, infrastrukturen för telekommunikation och IT-användning samt den kommunala servicen. Godshanteringen i Liepajas hamn har redan nått den nivå som experter beräknat till år 2007! Godstågen stör trafiken genom staden. Här krävs omfattande investeringar.

Moderniseringen ger ökat självförtroende

För att höja företagets konkurrenskraft inte bara på den lettiska marknaden utan också på den europeiska och på världsmarknaden har företagen gjort stora investeringar för modernisering av produktionsanläggningarna. Så t ex arbetar aktiebolagen Lauma, som tillverkar damunderkläder, och Liepajas Metalurgs, här tillverkas armeringsjärn, efter högsta standard vad gäller kvalitet och inbringar stora exportinkomster till landet. Ett flertal medelstora företag utmärker sig med hög kvalitet på sina produkter och har erhållit internationella certifikat avseende företagsledning, miljöaspekter och säkerhetsnivå. Även det har gett Liepajaborna ökat självförtroende - vi är kapabla att arbeta lika bra som andra moderna europeiska länder.

Satsning på utbildning

För att trygga en snabbare utveckling av staden har kommunen gjort särskilda satsningar inom utbildningsområdet. Här finns redan nu sex högre utbildningsanstalter och till nästa läsår kommer ytterligare två att etablera sig här: Baltikums ryska institut och Handelshögskolan Turiba. Ett mycket givande samarbete har utvecklats mellan företaget Liepajas Metalurgs och Tekniska Högskolan, som förser företaget med högutbildade specialister. Efter 2004 kommer Lettland att ha ca 376,6 miljoner euro av strukturfondmedel till sitt förfogande. För Liepajas del är det viktigt att få ca en tiondel av dessa. För att försäkra sig om möjligheten att beviljas medel har kommunen bedrivit omfattande informationskampanjer för företag och NGOs. Liepaja är öppet för förändring, nya idéer och utveckling.

Aigars Stals